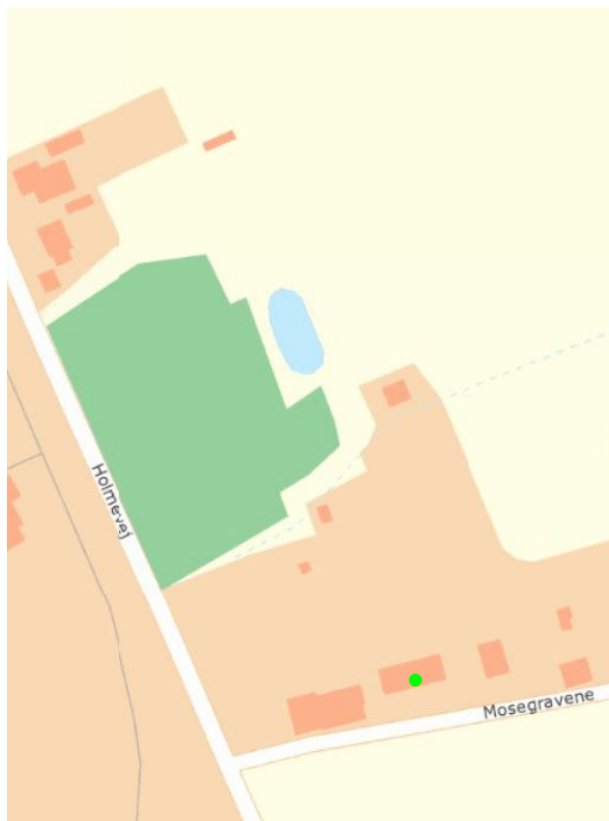

Afgørelse på dispensation til oprensning af sø

Nordfyns Kommune har modtaget en ansøgning om dispensation til oprensning af sø beliggende på matrikel nr. 69o Søndersø By, Søndersø (Figur 1).

Det pågældende areal er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, hvor ændringer i naturtilstanden kun må finde sted efter forudgående dispensation. Nordfyns Kommune vurderer, at den ansøgte aktivitet udgør en tilstandsændring, hvorfor det er dispensationskrævende.

Figur 1. Oversigtskort med placering af den ansøgte sø.

Afgørelse

Nordfyns Kommune meddeler hermed dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til oprensning af sø på ovenstående matrikel. Dispensationen gives under forudsætning af at nedenstående vilkår overholdes.

Afgørelsen er truffet af administrationen efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk.2.

Vær opmærksom på at dispensationen ikke må udnyttes før klagefristen er udløbet, da en klage har opsættende virkning.

Dispensationen gives på følgende vilkår

1. Indgrebet må kun udføres i perioden 1. oktober til 1. marts af hensyn til dyre- og plantelivet.
2. Den faste bund må ikke beskadiges under oprensningen, og søen må ikke fordybes.
3. Der må ikke etableres øer i søen.
4. Eksisterende til- og afløb må ikke ændres, og der må ikke etableres nye.
5. Hvis brinkerne berøres, må hældningen ikke overstige 1:5, og skal indpasses i det omgivende landskab.
6. Oprensset materiale skal spredes i et tyndt lag på max 20 cm, mindst 5 m fra søen. Materialet må ikke ligges på en sådan måde, at der opstår synlige volde. Udjævningen skal udføres så den indgår naturligt i terrænet.
7. Udspreddningen må ikke foretages på terræn, der hælder stejlt ned mod søen.
8. Udsætning af dyr (ænder, fisk, krebs m.m.) og opsætning af redeguse eller lignende er ikke tilladt.
9. Der må ikke tilskudsfores inden for 10 meter af søen.
10. Efter oprensning må der ikke plantes eller udsås på det berørte område.

Anbefalinger til fremtidig pleje

1. I en 10 m bræmme omkring søen, bør der ikke dyrkes, sprøjtes eller gødskes.
2. Løbende fjernelse af ny opvækst af træer og buske
3. I næringsrige søer, der vedvarende gror til i dunhammer og tagrør anbefales en nedskæring med efterfølgende fjernelse af plantemateriale. Sådan en nedskæring må kun udføres i perioden 1. november til 28. februar. Nedskæring bør undlades på ca. 1/3 af brinkerne årligt, så padder og fugle fortsat kan finde skjul i det kommende forår.

Oprensninger kan være hårde for søens liv og for pengepungen. De ovenstående anbefalinger mindsker langsomt næringsniveauet i søen og over tid vil det mindske hastigheden, hvormed søen gror til og dermed også mindske behovet for oprensninger.

Bemærkninger til vilkår

Vilkårene er stillet for at sikre, at oprensningen foretages med størst mulig hensyntagen til naturindholdet og landskabet omkring søen. Målet er at bevare og styrke de naturlige økologiske funktioner, undgå tilgroning og samtidig undgå negative følgevirkninger for dyre- og plantelivet.

Om naturbeskyttelseslovens § 3 - beskyttede naturtyper

Naturbeskyttelsesloven indeholder bestemmelser, som beskytter bestemte naturtyper.

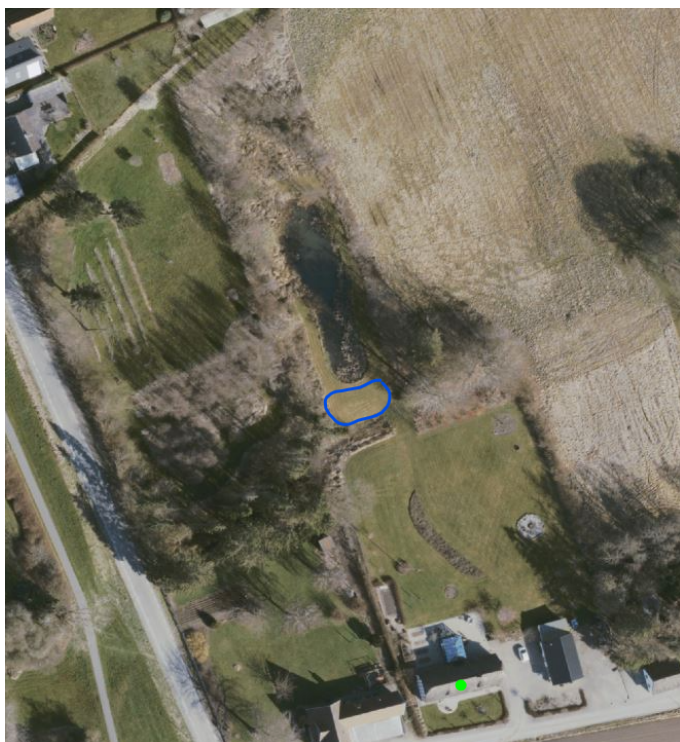
Disse bestemmelser er beskrevet i lovens § 3. Naturbeskyttelseslovens § 3 angiver, at der ikke må ske ændringer i tilstanden af de beskyttede naturtyper.

Kommunen kan i særlige tilfælde give en dispensation til en tilstandsændring. Et særligt tilfælde der kan begrunde en dispensation, kan f.eks. være, hvis det ansøgte indgreb har et naturforbedrende formål.

Den generelle beskyttelse af naturtyperne (§ 3-områderne) er et af de væsentligste instrumenter til at beskytte landets naturområder med deres levesteder for vilde dyr og planter. Hermed bidrager bestemmelsen direkte til at beskytte den danske natur.

Baggrund

Den 2. marts 2026 modtog Nordfyns Kommune en ansøgning til oprensning af sø. Søen er beskyttet under naturbeskyttelseslovens §3. Området hvor søen er beliggende fungerer som en forlængelse af haven og holdes som græsplæne. Ansøger ønsker at oprense søen for at fjerne vegetationen af dunhammer og tagrør da søen er ved at gro til. Søens faste bund vil ikke blive berørt under oprensningen. Det oprensede materiale vil blive lagt på det flade stykke med græs foran søen (figur 2).

Figur 2. billede af sø. blå markering viser området hvor det oprensede materiale ønskes placeret.

I forbindelse med sagen har Nordfyns Kommune den 23. marts 2026 besigtiget området. Under besigtigelsen blev det noteret, at søen fremstår som en lavvandet sø, der i sin nuværende tilstand er kraftigt tilgroet af sumpplanter, primært tagrør og dunhammer. Vegetationen står tæt i størstedelen af vandspejlet, hvor især visne stængler fra tidligere sæsoner optager en betydelig del af søens overflade. Den frie vandflade er reduceret til små, spredte partier, hvor vandet fremstår mørkt, muligvis som følge af ophobet organisk materiale.

Søen er præget af en fremskreden tilgroningsproces, hvor årlig ophobning af dødt plantemateriale bidrager til et tykt lag næringsrigt sediment. Dette skaber et miljø med begrænset lysgennemtrængning, og ringe variation i undervandsvegetationen. Der ses ingen synlige undervandsplanter, hvilket er karakteristisk for småsøer med høj næringsbelastning og dominerende rørskov, det kan dog til dels også skyldes årstiden. De omkringliggende bræmmer består af lav græsvegetation og spredte løvfældende træer, som yderligere bidrager med bladfald til søens næringsrige tilstand (figur 2 og 3).

Figur 3 og 3. billeder af søen, hvor tilgroningen af dunhammer og tagrør tydeligt ses.

Begrundelse for afgørelse

Nordfyns Kommune vurderer, at den ansøgte oprensning kan imødekommes, da indgrebet forventes at forbedre søens naturtilstand og bevare dens funktion som §3-beskyttet vandhul. Søen fremstår ved besigtigelsen som markant tilgroet af tagrør og dunhammer, hvilket har reduceret den frie vandflade og dermed områdets økologiske variation. Den udbredte rørskov og den betydelige ophobning af dødt plantemateriale bidrager til et næringsrigt og iltfattigt miljø, hvor både undervandsvegetation og lysgennemtrængning er begrænset. Denne udvikling indikerer en fremskreden tilgroningsproces, der på sigt vil medføre yderligere forringelse af levestederne for bl.a. padder, vandinsekter og andre arter, der er knyttet til lysåbne, lavvandede småsøer. En kontrolleret oprensning vurderes at kunne bremse denne udvikling og sikre, at søen fortsat kan fungere som et værdifuldt levested for dyre- og planteliv. Oprensningen vil øge arealet af den frie vandflade, forbedre lysforholdene og mindske næringsbelastningen ved at fjerne dele af det akkumulerede organisk materiale, tagrør og dunhammer. Under hensyntagen til de fastsatte vilkår vurderes det, at arbejdet kan udføres uden at beskadige søens faste bund. Vilkårene sikrer endvidere, at arbejdet udføres i en periode, hvor påvirkningen af dyre- og planteliv er mindst. Det er samlet set kommunens vurdering, at oprensningen vil være til gavn for søens naturtilstand.

Bilag IV-arter

Der er foretaget opslag i arter.dk i forbindelse med sagsbehandlingen, og der er ikke registreret nogen bilag IV-arter i eller i nærheden af den ansøgte sø. Området vurderes derfor ikke at udgøre et kerneområde for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. De planlagte tiltag udføres uden for arternes yngle- og rasteperiode og med hensyntagen til det eksisterende dyre- og planteliv.

Det er samlet set Nordfyns Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil beskadige yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, og at oprensningen kan forbedre de fremtidige levevilkår for paddler og andre arter ved at øge mængden af fri vandflade, forbedre lysforholdene og reducere tilgroning.

Det vurderes, at projektet ikke vil have en indvirkning på bilag IV-arter.

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område er N108 Æbelø, havet syd for og Nærrå strand ca. 9 km nord for projektarealet.

I kraft af projektets karakter, vurderes det at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer, vil medføre en påvirkning ind i Natura 2000-området og på dets udpegningsgrundlag.

Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven, § 65 stk. 2

Gældende lovgivning kan ses på <https://www.retsinformation.dk/>

Udnyttelse af dispensationen

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden **3 år** fra afgørelsesdatoen.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på Nordfyns Kommunes hjemmeside

www.nordfynskommune.dk senest den **25. marts 2026**

Afgørelsen er ligeledes sendt til de følgende organisationer og myndigheder:

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og vandmiljø mail@sgav.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, nordfyn@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling, nordfyn@dof.dk

Botanisk Forening Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk

Friluftsrådet Fyn-nord, fynnord@friluftsradet.dk

Klagevejledning

Afgørelsen kan inden 4 uger fra modtagelsen påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af adressaten for afgørelsen, af ejeren af den berørte ejendom, af offentlige myndigheder, af lokale foreninger og organisationer, der har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har at beskytte natur og miljø eller varetager væsentlige rekreative interesser. En klage skal derfor være modtaget senest **22. april 2026**

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan det ske via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på borger.dk og virk.dk.

Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med Mit-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for private og 1.800 kr. for virksomheder og foreninger. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Klagefristen udløber fire uger efter afgørelsen er meddelt. Klagen skal være tilgængelig i klageportalen senest den **22. april 2026**

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Databeskyttelse

Du kan se hvordan Nordfyns Kommune behandler dine oplysninger på vores hjemmeside: [Databeskyttelse i Nordfyns Kommune](#)

Kontakt

Hvis du har spørgsmål, er du altid velkommen til at kontakte mig.

Spica Svendsen

Naturmedarbejder
Direkte tlf. 21 68 79 07
spisv@nordfynskommune.dk